

פראגראם

קדימה דראמאטישער בינע-פאריין טועטראךער לייטער — נתן גינטער

ש ב ת
טן פעב. 1936. 29

אבות אין אונט

אין קדימה האל

פראגרם

ערשטער אויפטריט
פונ דעם באקאנטן
שוישפילער
בון גינטער

"בְּנֵי אָמִן כְּשַׁלְּמָן"

פָּאַלְקְמַשְׁטִיך אֵין דָּרְיוֹ אַקְטָן מִתְּאַפְּרַלְאָגָן — פָּוּן שְׁלוּם אֲשֶׁר

רעוושי: בתן גיבט ערד

« קְלִימָה »

די אינציקע יודישע קולטורעל אינסטיטוציע אין אויסטראליע. קידמה איז ואיך און ראנגרט איזיף יעדער געשגעניש אין יידישן לעבן, דא און פון יונער זויט ים. די קידמה יודישע ביביגאטעק האט איז זיך קיון גלויכן אין אויסטראליע. אין קידמה שלאנט דער יודישער פולס מיטן פולן טעטפא.

שטייצט די "קדימה"! — ווערט א מיטגלאיד!

קדימה האל, 840 ליגאן סטריט, קארלטאון.

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପାତ୍ର ପାତ୍ର-ପାତ୍ରାନ୍ତିକ

ପ୍ରକାଶକ

ՏԱՅ ԽԵԼ ԽԵԼ ԹԻԿ ԵՎ ԽԵԼ ՀԱ ԸՆԴ ԾՈՅ

A vertical column of five stylized, expressive ink washes or brushstrokes in black ink, arranged vertically along the right margin of a page.

ମେଲ ଅନ୍ତରୀଳ
କାହିଁ ପାରିବା କାହିଁ

ଏ କିମ୍ବା ପାଞ୍ଚଟା ଶତାବ୍ଦୀରେ ଯାଏଥିଲା ତା ଗର୍ବରେ
ଦିନରାତ୍ରି ଦୂର ଦୂର — ଦୂର କିମ୍ବା ଦୂର
ଅଭିଭାବକ ଅଭିଭାବକ ଅଭିଭାବକ ଅଭିଭାବକ

שְׁלֹם אָש

* * *

שלום אש (נубוירן אין פולין און יאָר 1880) ווערט באַטראכט בײַם היינטיקן טאג ווי דער גראָטער יידישער שרייבער. זייןע ווערכ נעמַן אָרום דאס יידישע לעבען און רוסלאָנד, פולין און אַמּעריקע, די גראָטער יידישע צענטערס פֿון דער וועלט. שלום אש האָט גשריבן אוּזַק היסטָאַרישע מײַסְטָרָעָרֶק (קידושהַשֵּׁם אָ), האָט אוּזַק פֿיל גשריבן וועגן זייןע ריוועם. זייןע נאָוועָלָן, רַאֲמַאנָען אָון דראָמעס פֿילִין אָוָס בֵּין היינט עטְלִיכָּב אָון דָּרְיִישָׂק בענדער. אש אָיז אַיבְּרָעָגְעָזְצָט אַין פֿיל וועעלט-שְׁפָרָאָקָן. זיינט דער גְּרוּינְדוֹנְגָּפָּן דעם יִדְיִישָׂן פֿ.ע.ג.-קָלוֹב אָיז ער וַיַּן עַרְזָ-פָּאָרוּזִיעָר.

* * *

„מאָטְקָע גַּנְבָּה“ אָיז אַ דְּרָאָמָע פֿון דָּרָע טִיף, פֿון דעם „דָּנָאָ“ פֿון דעם יִדְיִישָׂן לעבען אַין פֿולִין. לְכַתְּחִילָה אָיז דאס גַּעוּזָן אַן רַאֲמָן, אָש האָט דאס ווערכ אלְיאָן באָרְבָּעָט פֿאָר דער בִּינָע. נִישְׁטָאָ קִין ווֹנְקָל אַיּוֹף דער יִדְיִישָׂר וְעַלְתָּ, וּוּ מַעַן האָט די דְּרָאָמָע נִישְׁט גַּעַשְׁפִּילָט, אַין ווֹאָרְשָׁע אַלְיאָן בֵּין 600 מַאָל.

מייט גְּרוּסָעָר לְיֻבָּע שְׁילְדָעָרָט שְׁלֹם אש דעם אָונְטָעָרְוּעָלְטְּהָעָלָד, „מאָטְקָע גַּנְבָּה“, ווֹאָס אַין גַּעַזְנְקָעָן אַין דער טִיפְּסָטָעָר טִיף, נִישְׁט צּוֹלִיב זַיִן שָׁוָּה, נִאָר צּוֹלִיב דער אָרְמִישִׁיט פֿון זַיִן עַמְּטָעָכָאָמָע. אַבעָר פֿון דָּרָע „טִיפְּסָטָעָר טִיף“ בענְקָט עַר צְוִינִיָּט — בענְקָט עַר צְוִוָּר, „הָעַכְסָטָעָר הָוִיךְ“ פֿון אַרְיָין אָון שְׁטִילָן אַון מאָר דָּאָלִישׁ לעבען. אַין זַיִן פִּינְצָטָרָן לעבען אַיז דָּי לְיֻבָּע צְוִוָּן מַעַן גַּעַזְנָעָן דָּרָה לְיִכְּטָרָם, אַיר צּוֹלִיב האָט עַר זַיִךְ גַּעַזְוָלָט דָּרְהָהָבוּן ווּידָעָר, גַּעַבָּן אַיר אַבְּיסָל נַחַת פֿון אַיר זָוָן, „מאָטְקָע גַּנְבָּה“ אַוְוָה אַירָעָלְטָעָיָאָרָן. טְרָאָנִיש אָיז אַבעָר דער גַּרְוָל פֿון דעם אָונְטָעָרְוּעָלְטְּהָעָלָד, אַין לְעַצְמָנָת פְּאָלָט עַר אַרְיָין אַין די הענט פֿון דער פָּאָלִיצִיָּי, פֿון וועַלְכָּבָּעָר ווּטָט זַיְדָשָׁן אַפְּשָׂר קִינְמָאָל מַעַר נִישְׁט אָרוֹסִים-דרְיוּעָן, טְרָאָנִיש אָיז דער גַּרְוָל פֿון זַיִן מַעַמְּעָן, אַיר לְעַצְמָנָת הָאָפְּנוֹנָג אָיז צְעַשְׁטָרָט גַּעַוָּאָרָן אַין דעם מַעַמְּעָן, וּוּנְעָן זַיִן גַּעַלְיוֹבָט, אָזְזַי ווּטָט שַׁוְּיָן האָבָן דעם גְּרָעָסְטָן מַוְּתָּעָרְלִיכָּן נַחַת פֿון אַיר פָּאָרְפָּאָלְעָנָעָם זָוָן.

כָּאַטָּש די דְּרָאָמָע ווּוֹזָט דאס לעבען אַין זַיִן גַּאנְצָעָר טְרָאָנִישָׂר נַאֲקָעָטָהָיִם, אַון דאס אָיז דָּאָךְ די אוּפְּגָנָאָבָעָ פֿון יְעָרָן גְּרוּיסָן דִּיכְטָעָר, האָט זַי טִיפְּעָמָרְאָלְיוֹאָטָרִישׁ טָעָנְדָעָנְצָן, — דָּרְיִיבָּעָר טָאָקָעָ אַיר גַּוְאָלְטִיקָעָר עַרְפָּאָלָג בֵּין די יִדְיִישָׂעָמָסָן, ווֹאָס האָבָן אַטְיָפָן חֹשֶׁן, אַן עַמְּשָׂע אַינְטוֹאַיְצָע.

פֿעָרָז אַבְּעָן (אַין פְּרָאָלָג)

* * *

קליגָנָעָר מַאְטָקָע	—
בְּלִינְדְּרָעָר לִיבָּן	—
וְעַטְקָע	—
אָפְּרָוִם	—
בְּרִישָׂמִיסְטָר	—
דָּאָבְּשָׁע	—
רַ' מַאְיר מַלְמָד	—
שְׁפָרִינְצָעָז	—
לִיזְוָעָר	—
יְוָסָפָט ווּוִוָּיט	—
„דָּעָר בְּלִינְדְּרָעָר פְּרָעָלָן“	—

פֿעָרָז אַבְּעָן (אַין דִּי דָּרִיִּי אַקְטָן)

* * *

דָּעָר קָאָטָעָרְנָאָרֶזֶש	—
מַעְרֵי	—
קָאָנָאָרִיךְ	—
פְּוִילְיִישָׂרְפָּאָן	—
מַאְטָקָע גַּנְבָּה	—
רַ' מֶלֶךְ	—
הִינְדָּל	—
חַנְהָלָע	—
בָּאָסִיעָה	—
זְשָׁכְּלִינְעָרִין	—
„דִּי רְוִיטָעָה“	—
זְלָאָטָעָה	—
סְטְּרָאָזְשָׁנִיךְ	—
סְוּפְּלִיאָרָד	—
צַיְוָת — אַפְּוִילְיִישָׂעָרָאָזְטָאָטָם	—